

Tilladelse til kvægproduktion Grindsted Landevej 49 7200 Grindsted

Juni 2019

Dato: 11-06-2019

Teknik & Stabe

Natur og Miljø
Jorden Rundt 1
7200 Grindsted

Tlf. 7972 7200

www.billund.dk

Journalnr.: 09.17.21 P19

Sagsnr.: 19/5872

KS.: PNI

Sagsbehandler:

Mette Hammershøj

Tlf. 7972 7101

mha@billund.dk

INDLEDNING	3
EJENDOMS- OG VIRKSOMHEDSOPLYSNINGER	3
TILLADELSE TIL KVÆGPRODUKTION PÅ GRINDSTED LANDEVEJ 49	4
AFGØRELSENS OMFANG OG FORUDSÆTNINGER	5
ØVRIGE FORHOLD	5
IKKE-TEKNISK RESUMÉ	6
VILKÅR	9
TILLADELSENS UDNYTTELSE OG VARIGHED.....	12
OFFENTLIGGØRELSE MV.....	13
KLAGEVEJLEDNING	13
MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	15
INDLEDNING	15
BESKRIVELSE OG VURDERING AF DET ANSØGTE PROJEKT	15
<i>Husdyrbrugets beliggenhed .....</i>	<i>15</i>
<i>Stalde og produktioner .....</i>	<i>17</i>
<i>Gødningsproduktion og opbevaring .....</i>	<i>19</i>
<i>BAT-betinget ammoniakemission fra anlægget .....</i>	<i>19</i>
<i>Affald .....</i>	<i>19</i>
<i>Spildevand / overfladevand .....</i>	<i>20</i>
PROJEKTETS PÅVIRKNINGER AF OMGIVELSERNE – LUGT, STØJ, MM.	21
<i>Lugt .....</i>	<i>21</i>
<i>Støj, støv, rystelser og transport.....</i>	<i>23</i>
<i>Fluer og skadedyr.....</i>	<i>25</i>
<i>Landskab og kulturmiljø.....</i>	<i>25</i>
<i>Egenkontrol, driftsforstyrrelser og uheld .....</i>	<i>26</i>
PROJEKTETS PÅVIRKNINGER AF OMGIVELSERNE – NATURMÆSSIGE FORHOLD	28
<i>Anlæggets nærhed til kategori 1- og 2-natur .....</i>	<i>29</i>
<i>Ammoniakdeposition fra anlægget på naturområdet.....</i>	<i>29</i>
<i>Ammoniakpåvirkning af kategori 1- og 2-natur .....</i>	<i>30</i>
<i>Natur omfattet af Habitatbekendtgørelsens regler, herunder Kategori 1-natur.....</i>	<i>30</i>
<i>Påvirkning af Kategori 3-natur.....</i>	<i>31</i>
<i>Påvirkning af beskyttede arter (Bilag IV fredede, rødlistede og gullistede).....</i>	<i>32</i>
OPHØR	34
SAMLET VURDERING	35
BILAG	36

Indledning

Husbruget på Grindsted Landevej 49, 7200 Grindsted, er et landbrug med tilladelse til malkekvæg med opdræt.

Der ansøges om en tilladelse efter § 16b til det eksisterende produktionsareal efter ny lovgivning, og tilladelse til nyt produktionsareal med dybstrøelse i eksisterende byggeri, samt om fleksibilitet indenfor Flexgruppen: Alle kvæg. Der indsættes ny malkestald på nuværende placering. Derudover søges der om ny køresilo og udsprinklingsanlæg. Ansøgningen er indsendt via det digitale ansøgningsssystem Husdyrgodkendelse.dk og er modtaget ved Billund Kommune den 1. april 2019.

Ammoniakemissionen fra det samlede husdyrbrug i den ansøgte drift er mindre end 3.500 kg NH₃-N pr. år. Husdyrbruget er derfor ikke omfattet af godkendelsesbestemmelserne i Husdyrbruglovens¹ § 16a, men af tilladelsesbestemmelserne i lovens § 16b. Billund Kommune har derfor udarbejdet en tilladelse i henhold til § 16b, stk. 1, i Husdyrbrugloven, idet lovens bestemmelser om tilladelse efter § 16 får virkning, når et husdyrbrug foretager en etablering, udvidelse eller ændring af produktionsarealet.

Tilladelsen fastlægger de vilkår, der skal gælde for Grindsted Landevej 49, 7200 Grindsted i Billund Kommune. Vilkårene sikrer, at driften af husdyrbruget, herunder de ansøgte ændringer, kan ske uden at påvirke miljøet væsentligt.

Miljøet skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, flora og fauna, vandmiljø, landskab og kulturhistorie samt resourceforbrug.

I forbindelse med udarbejdelsen af tilladelsen, har Billund Kommune lavet en miljøteknisk beskrivelse og vurdering af husdyrbruget. Vurderingen omfatter i overensstemmelse med § 34 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen² alle etableringer, udvidelser og ændringer af husdyrbruget, der er godkendt, tilladt eller afgjort efter anmeldelse inden for de seneste 8 år.

Den miljøtekniske beskrivelse og vurdering danner baggrund for afgørelsen om tilladelse, herunder de stillede vilkår. Den miljøtekniske beskrivelse og vurdering fremgår af det nedenstående.

Ejendoms- og virksomhedsoplysninger

Afgørelsen vedrører landbruget på Grindsted Landevej 49, 7200 Grindsted, ejendoms-nr. 5300007899, *matrikel nr. 2a, Jerrig By, Grindsted*. Bedriftens CVR-nr. er 37181676. Landbruget ejes af CK-Landbrug A/S, Trehøjevej 3, 7200 Grindsted og drives af Jerriggaard ApS, Grindsted Landevej 49, 7200 Grindsted.

---

¹ LBK nr. 520 af 01/05/2019. Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., med senere ændringer

² BEK nr. 1467 af 06/12/2018. Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug

Høring af udkast til tilladelse

Dette udkast til tilladelse har i overensstemmelse med Husdyrbruglovens § 56, stk. 1, været sendt i høring i 2 uger til 7. juni 2019, hvor ansøger og øvrige parter i sagen har haft mulighed for at komme med bemærkninger til projektet.

Udkastet blev sendt til:

Jerriggaard ApS, Grindsted Landevej 49, 7200 Grindsted.
CK-Landbrug A/S, Trehøjevej 3, 7200 Grindsted

Med kopi til:

Konsulent Sirid M. Kaatmann, smk@vjl.dk

Naboer:

Ejer, Grindsted Landevej 46, 7200 Grindsted
Ejere, Grindsted Landevej 45, 7200 Grindsted
Ejer af *matrikel nr. 1a, Jerrig By, Grindsted*

Der er ikke foretaget høring af ejere af øvrige nabomatrikler, idet afgørelsen vurderes at være af underordnet betydning for disse.

Ejendommens driftsbygninger ligger mere end 3,5 km fra kommuneskel til nærmeste nabokommune. Da der heller ikke vurderes at være andre eksterne myndigheder, som berøres af sagen, har Billund Kommune ikke sendt udkastet til eksterne berørte myndigheder efter reglerne i § 54 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Billund Kommune har ikke modtaget bemærkninger indenfor høringsperioden.

Tilladelse til kvægproduktion på Grindsted Landevej 49

På ejendommen Grindsted Landevej 49 er der på nuværende tidspunkt tilladelse til en malkekvægsbesætning med opdræt.

Billund Kommune modtog den 1. april 2019 en ansøgning om tilladelse til etablering af Flexgruppe: *Alle kvæg* på sammenlagt 1.285 m² produktionsareal senge-stald med spalter og på 1.200 m² produktionsareal som dybstrøelse, samt 40 m² produktionsareal til kalve på dybstrøelse. I alt udvides dybstrøelsesarealet med 710 m² i forhold til nudriften. Udvidelserne sker i eksisterende bygninger. Der indsættes ny malkestald på nuværende placering. Derudover søges der om ny køresilo og udsprinklingsanlæg.

Ansøger har ansøgt om dispensation fra afstandskrav i Husdyrbruglovens § 8, idet en del af det nye produktionsareal ønskes etableret i en eksisterende bygning, der ligger ca. 9,5 meter fra ejendommens beboelse. Dette er mindre end de 15 m, som er mindsteafstanden i henhold til § 8. Der er nærmere redegjort for disse forhold i afsnittet "Husdyrbrugets beliggenhed".

Denne afgørelse omfatter således også kommunens afgørelse om dispensation efter § 9 i Husdyrbrugloven til placering af det nye produktionsareal, som ansøgt.

Med denne miljøtilladelse giver Billund Kommune tilladelse til det ansøgte. Tilladelsen meddeles efter § 16b, stk. 1 i Husdyrbrugloven, idet Billund Kommune vurderer at:

- Der er truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik,
- Husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne, samt
- Anlæg og drift af husdyrbruget ikke medfører væsentlige virkninger på miljøet.

Der er nærmere redegjort for de vurderinger, der ligger til grund for afgørelsen, i nedenstående miljøtekniske beskrivelse og vurdering.

Afgørelsens omfang og forudsætninger

Tilladelsen omfatter de ansøgte aktiviteter på Grindsted Landevej 49, 7200 Grindsted. Ud over ansøgningen i Husdyrgodkendelse.dk har kommunen modtaget en miljøteknisk beskrivelse af de faktiske forhold på ejendommen og det ansøgte projekt.

I det omfang andet ikke er nævnt i afgørelsen, er den meddelt på baggrund af de oplysninger, som kommunen har modtaget i forbindelse med sagen, hvorfor afgørelsen hviler herpå.

Øvrige forhold

Afgørelsen omfatter alene forholdet til Husdyrbrugloven. Øvrige relevante godkendelser og tilladelser skal indhentes særskilt, herunder byggetilladelser, samt tilladelser iht. Spildevandsbekendtgørelsen³.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til de gældende regler i love og bekendtgørelser, uanset at de nævnte krav og regler heri kan være en skærpelse af denne tilladelses vilkår.

Husdyrbruget må ikke udvides eller ændres bygnings- eller driftsmæssigt på en måde, der indebærer forøget forurening, før udvidelsen eller ændringen er godkendt eller tilladt i henhold til Husdyrbrugloven. Udvidelser og ændringer skal anmeldes til Billund Kommune, som skal have lejlighed til at vurdere, hvorvidt udvidelsen/ændringen kræver en ny godkendelse/tilladelse, eller om udvidelsen/ændringen kan ske indenfor rammerne af denne tilladelse.

---

³ BEK. nr. 1469 af 12/12/2017. Bekendtgørelse om spildevandstilladelser m.v. efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 3 og 4

Ikke-teknisk resumé

Indledning

Landbruget på Grindsted Landevej 49, 7200 Grindsted, søger om tilladelse til etablering af Flexgruppe: *Alle kvæg* på sammenlagt 1.285 m² produktionsareal sengestald med spalter og på 1.200 m² produktionsareal som dybstrøelse, samt 40 m² produktionsareal til kalve på dybstrøelse. I alt udvides dybstrøelsesarealet med 710 m² i forhold til nudriften. Udvidelserne sker i eksisterende bygninger. Der indsættes ny malkestald på nuværende placering. Derudover søges der om ny køresilo og udsprinklingsanlæg.

Den ansøgte fremtidige indretning og drift af husdyrbruget skal efter den nugældende Husdyrbruglov baseres på størrelsen af staldarealerne. Der søges om miljøtilladelse til i alt 2.525 m² produktionsareal.

Billund Kommune har ud fra de oplyste miljøpåvirkninger foretaget en vurdering af, om påvirkningerne af miljø og omgivelser er acceptable i forhold til de krav, der normalt stilles i lovgivningen. Et resumé heraf kan ses nedenfor.

Afstandsforhold

Husdyrbruget er placeret i landzone (se bilag 1). Den korteste afstand fra husdyrbrugets stalde til nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt (Grindsted Landevej 46) er ca. 120 meter. Den korteste afstand fra husdyrbrugets stalde til nærmeste samlede bebyggelse er ca. 1.600 meter, og nærmeste byzone er Grindsted, der ligger ca. 1.550 meter væk.

For nye husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg eller ændringer i eksisterende anlæg, der medfører forøget forurening, er der i Husdyrbrugloven og Husdyrgødningsbekendtgørelsen krav om minimumsafstande til en række forureningsfølsomme omgivelser.

De ansøgte produktionsarealer (stalde og gødningsopbevaringsanlæg) overholder afstandskravene til følsomme omgivelser. Dog søges der om dispensation for afstand til ejendommens stuehus.

Anlæg, besætning og gødning

Der ansøges om en tilladelse efter ny lovgivning til det eksisterende produktionsareal, og tilladelse til nyt produktionsareal med dybstrøelse i eksisterende byggeri, samt om fleksibilitet indenfor Flexgruppen: Alle kvæg. Der indsættes ny malkestald på nuværende placering. Derudover søges der om ny køresilo og ud-sprinklingsanlæg. Det samlede produktionsareal i ansøgt drift er på 2.525 m². På ejendommen er der endvidere en gyllebeholder på 3.000 m³ (669 m²), samt en gyllebeholder på 1.584 m³ (352 m²), og en møddingsplads på 54 m².

Husdyrbrugets indretning kan ses i bilag 2.

Lugt, støv, fluer, støj, rystelser og lys

I ansøgningssystemet er det beregnet, at husdyrbruget kan overholde reglerne om lugtgeneafstand til nærmeste boliger, til nærmeste samlede bebyggelse, og til nærmeste byzone. I lovgivningen er der ikke opstillet geneniveauer for lugt overfor landbrugsejendomme, idet landbrugsejendomme som en integreret del af aktiviteterne i det åbne land ikke betragtes som lugtfølsomme.

I ansøgningen er det oplyst, at der ikke er væsentlige støj- og støvkilder, ligesom der ikke forventes at forekomme gener fra rystelser.

Transport til og fra ejendommen sker via Grindsted Landevej. Størstedelen af transporterne sker i forbindelse med transport af foder, dyr, mælk, husdyrgødning og markarbejde. Antallet af transporter i ansøgt drift falder med ca. 22 % i forhold til nudriften.

Tilstedeværelse af skadedyr på bedriften forbygges ved orden og god hygiejne, samt ved at bekæmpe eventuelle problemer så snart de opstår.

Ansøger vurderer, at husdyrbruget kan drives, uden at det medfører væsentlig lyspåvirkning af omgivelserne, da der er bevoksning og træer og bygninger, der skærmer for lyset.

Billund Kommune har vurderet, at udvidelserne ikke vil medføre væsentlige ændringer i husdyrbrugets frembringelse af lugt, støv, fluer eller støj, og at husdyrbruget på Grindsted Landevej 49 vil kunne drives uden væsentlige påvirkninger i omgivelserne.

I denne tilladelse er der stillet vilkår med støjgrænser, og der er krav om, at virksomheden ikke må medføre væsentlige gener fra lugt, fluer, støv eller støj. I for-

hold til lys, er der stillet krav om, at husdyrbruget ikke må give anledning til gener i omgivelserne, som kommunen vurderer, er væsentlige.

Landskab m.v.

Ejendommen ligger i et område, der i Billund Kommunes Kommuneplan 2017-29 er udpeget til særligt værdifuldt landbrugsområde, kulturmiljø samt bevaringsværdigt landskab. Det eneste nybyggeri er en køresilo, der ligger i tilknytning til det eksisterende byggeri, og det ansøgte vurderes ikke at være i strid med udpegningerne.

Ejendommen ligger indenfor skovbyggelinje. Driftsbygninger, der er nødvendige for jordbrugs- og fiskerierhvervene, er undtaget fra bestemmelserne om, at der ikke må bebygges indenfor skovbyggelinjer, og det ansøgte vurderes derfor ikke at være i strid med beskyttelsen. Herudover ligger ejendommen ikke i områder, som i henhold til kortlægningen i Danmarks Miljøportal er omfattet af fredninger eller bygge- og beskyttelseslinjer.

Natur

Nærmeste Natura 2000 område er Hedeområder ved Store Råbjerg, som ligger ca. 9,3 km fra ejendommen. Inden for en radius af 1.000 meter fra ejendommen ligger flere naturområder, som er omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3, se bilag 3.

Der er i ansøgningen foretaget beregninger af, hvilken påvirkning fordampningen af ammoniak fra stalde og gødningsopbevaring medfører på natur. Beregningerne viser, at der ikke sker væsentlige påvirkninger.

Kommunen kan konstatere, at ammoniakpåvirkningerne i den omgivende natur overholder de generelle beskyttelsesniveauer, der er fastsat i reglerne, og det er kommunens vurdering, at husdyrbruget ikke medfører, at der skal stilles særlige krav til ammoniakfordampningen.

Samlet vurdering

Billund Kommune vurderer, at der kan meddeles tilladelse til etablering og drift af husdyrbruget med de ansøgte udvidelser og ændringer, idet husdyrbruget under overholdelse af de fastsatte vilkår, ikke indebærer væsentlig indvirkning på miljøet.

Med venlig hilsen

Mette Hammershøj
Miljøsagsbehandler
Billund Kommune

Vilkår

Tilladelsen meddeles på nedenstående vilkår, som gælder for husdyrbrugets fremtidige anlæg og drift.

Indretning og drift

1. Ejendommen skal indrettes og drives i overensstemmelse med den miljøtekniske beskrivelse og de fastsatte vilkår.
2. Vilkår vedr. drift skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.
3. Ændring af ejerforhold eller ansvar for driften skal meddeles Billund Kommune senest 1 måned efter ændringen.

Anlæg og produktion

4. Husdyrbruget skal indrettes med de stalde, staldsystemer og produktioner, der er anført i tilladelsens tabel 1 under ansøgt drift. (jf. afsnittet "Stalde og produktioner") samt nedenstående tabel.

Staldnavn (se tegning i bilag 2)	Bygningsareal, m ²	Dyre- og staldkategori	Produktionsareal, m ²
Ansøgt drift			
Kostald	1327	Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	980
Kvier	712	Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	215
		Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	215
Malkestald	412	Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	90
		Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	105
Ny dybstrøelsesboks	458	Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	410
Kalvehytter	190	Kalve (under 6 mdr.); Dybstrøelse	40
Goldkøer	201	Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	170
Udvidelse goldkoboks i maskinhus	337	Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	300
I alt			2.525

Gødningsopbevaring og håndtering

5. Pumpning af gylle til og fra gyllebeholderen skal foregå under opsyn.

Affald

6. Husdyrbrugets affald skal håndteres og opbevares sådan, at der ikke opstår uhygiejniske forhold eller sker forurening af luft, vand eller jord.
7. Farligt affald skal opbevares i tætte, lukkede beholdere, der er mærkede, så det tydeligt fremgår, hvad de indeholder. Beholderne skal opbevares under tag og være beskyttet mod vejrlig. Oplagspladsen skal have en tæt belægning og være indrettet således, at spild kan holdes inden for et af-

grænset område uden mulighed for afløb til jord, grundvand, overfladevand eller kloak. Området skal kunne rumme indholdet af den største beholder, der opbevares.

Spildevand /overfladevand

8. Overfladevand fra arealer, hvor der kan ske spild med forurenende foder eller gødning eller opstå anden forurening, må ikke afledes til dræn, vandløb eller nedsivning. Afledningen af ejendommens overfladevand må ikke udvides, inden kommunen har meddelt særskilt tilladelse hertil.

Lugt

9. Husdyrbruget må ikke give anledning til lugtpåvirkning i omgivelserne, som tilsynsmyndigheden finder, er væsentlig.
10. Hvis tilsynsmyndigheden finder, at ejendommen giver anledning til væsentlig lugtpåvirkning, skal ejendommen foranledige sagkyndig undersøgelse af husdyrproduktionens anlægs- og driftsmæssige kilder til lugtfrembringelse og i fornødent omfang iværksætte afhjælpende foranstaltninger. Senest 2 måneder efter, at tilsynsmyndigheden har fremsat krav om sagkyndig undersøgelse, skal myndigheden tilsendes den sagkyndiges redegørelse med anbefalede lugtreducerende tiltag, samt en tids- og handlingsplan for gennemførelse af afhjælpende foranstaltninger. Hvis undersøgelsen og redegørelsen efter tilsynsmyndighedens vurdering er dækkende for hele husdyrbruget, kan en ny undersøgelse tidligst kræves udført igen efter et år.

Støj og vibrationer

11. Virksomheden skal planlægge flest mulige støjende aktiviteter afviklet i dagperioden og være særlig agtpågivende omkring støjfrembringelse i natperioden (kl. 22.00 – 07.00).
12. Husdyrbrugets bidrag til det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau, ved omliggende beboelse og deres udendørs opholdsarealer, må maksimalt udgøre følgende værdier:

Dagtimer			Midlingstid
Mandag-fredag	kl. 07.00 - 18.00	55 dB (A)	8 timer
	kl. 18.00 - 22.00	45 dB (A)	1 time
Lørdag	kl. 07.00 - 14.00	55 dB (A)	7 timer
	kl. 14.00 - 22.00	45 dB (A)	4 timer
Søn - og helligdage	kl. 07.00 – 22.00	45 dB (A)	8 timer
Alle dage*	kl. 22.00 – 07.00	40 dB (A)	½ time

*Støjens spidsværdi må om natten (kl. 22.00 - 07.00) ikke overstige 55 dB (A).

13. Husdyrbruget må ikke medføre påvirkninger i omgivelserne med lavfrekvent støj, infralyd eller vibrationer, som efter tilsynsmyndighedens vurdering er væsentlige.

Til - og frakørsel

14. Virksomheden skal planlægge mest mulig transport afviklet i dagperioden. Det årlige kørselsbehov må ikke udvides væsentligt i forhold til det, der er angivet for ansøgt drift i de tekniske beskrivelser.
15. Udstyr, der anvendes til transport og udkørsel af husdyrgødning, skal ved udkørsel til offentlig vej være tæt og renholdt i et omfang, så spild undgås.
16. Tilkørselsveje og arealer omkring bygningerne, siloerne og gyllebeholder m.m. skal holdes ryddelige og fri for affald, foderrester, gødning m.v.
17. Evt. spild skal fjernes efter arbejdets afslutning og/eller samme dag ved arbejdstids ophør.

Støv

18. Husdyrbruget må ikke give anledning til støvpåvirkning i omgivelserne, som tilsynsmyndigheden finder, er væsentlig. I tørre perioder, hvor transport kan give gener ved beboelser, institutioner m.v., skal virksomheden i nødvendigt omfang tilrettelægge arbejdets udførelse med henblik på at begrænse støvpåvirkning fra transport, herunder om nødvendigt ved anvendelse af støvdæmpende foranstaltninger eller ved indstilling af transporterne under ugunstige vindforhold.

Skadedyrsbekæmpelse

19. Husdyrbruget må ikke give anledning til fluegener i omgivelserne, som tilsynsmyndigheden finder, er væsentlige.

Lys

20. Husdyrbruget må ikke give anledning til lyspåvirkning i omgivelserne, som tilsynsmyndigheden finder, er væsentlig.

Driftsforstyrrelser og uheld

21. Husdyrbruget skal til enhver tid have en opdateret beredskabsplan, som skal opbevares centralt i ejendommens driftsbygninger. Beredskabsplanen skal redegøre for, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

Beredskabsplanen skal som minimum indeholde:

- Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på at stoppe ulykken/uheldet og begrænse udbredelsen.
- Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmeres og hvordan.
- Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb mm.
- En opgørelse over materiel der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel, og som kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

Beredskabsplanen skal forevises tilsynsmyndigheden på forlangende.

22. Olier og kemikalier skal opbevares således, at væsker ikke kan ledes til jord, grundvand, overfladevand eller afløbssystemer, hvis der måtte ske udslip.
23. Påfyldningspumper og slanger skal holdes i en sådan tilstand, at de ikke giver anledning til spild. Påfyldning af brændstof på traktorer og andre landbrugsmaskiner skal ske på en plads, der er indrettet på en sådan måde, at evt. spild ikke medfører risiko for forurening af jord, grundvand, overfladevand og afløbssystemer. Eventuelt spildt brændstof skal opsamles med det samme. Tankpistol må ikke kunne fastlåses i åben stilling under påfyldning, medmindre pistolen er udstyret med en automatisk stopfunktion, som afbryder pumpning, når tanken er fuld.
24. Ved uheld, som medfører risiko for forurening af miljøet, skal virksomheden straks foretage alarmering af alarmcentralen på telefon nr. 112.

Tilsyn og kontrol/Egenkontrol

25. Såfremt tilsynsmyndigheden modtager støjklager over husdyrbrugets drift og produktion, er husdyrbruget på tilsynsmyndighedens anmodning forpligtet til at føre følgende egenkontrol:

For egen regning skal husdyrbruget dokumentere, at de stillede støjkraav er overholdt. Dokumentation kan maksimalt kræves én gang pr. år, hvis støjgrænserne er overholdt. Målinger/beregninger skal udføres og rapporteres som "Miljømåling – ekstern støj" i henhold til gældende lovgivning, og skal udføres af et laboratorium eller en person, som er godkendt til dette af Miljøstyrelsen.

Som udgangspunkt accepteres en ubestemthed på de målte eller beregnede støjbelastninger på maksimalt ± 3 dB(A).

Resultaterne af målinger og beregninger skal være afrapporteret til tilsynsmyndigheden senest 3 måneder efter, at tilsynsmyndigheden har fremsat anmodning herom.

Ophør

26. Ved ophør af bedriften skal stalde mv. tømmes og rengøres. Gødningsrester og spildevand skal bortskaffes efter gældende regler. Alt affald skal bortskaffes i overensstemmelse med ovenstående vilkår for affaldsbortskaffelse.

Tilladelsens udnyttelse og varighed

I henhold til Husdyrbruglovens § 59a bortfalder en godkendelse eller en tilladelse efter §§ 16a eller 16b, hvis den ikke er udnyttet, inden 6 år efter at godkendelsen eller tilladelsen er meddelt. Hvis en del af godkendelsen eller tilladelsen ikke er udnyttet, bortfalder godkendelsen eller tilladelsen for denne del. En godkendelse eller tilladelse anses iht. § 50 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen for udnyttet, når byggeriet faktisk er afsluttet. Hvis der ikke foreligger et byggeri, anses en god-

kendelse eller tilladelse for udnyttet, når det konstateres, at det, der er truffet afgørelse om, faktisk er gennemført.

Herefter gælder, at hvis en del af godkendelsen eller tilladelsen ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen eller tilladelsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år.

Tilsynsmyndigheden kan ved revurdering efter Husdyrbruglovens § 41 ændre vilkårene i en godkendelse eller tilladelse ved påbud, jf. lovens § 39. Vilkaerne for godkendte eller tilladte forhold kan dog tidligst ændres, når der er forløbet 8 år efter, at de er blevet godkendt eller tilladt.

Offentliggørelse mv.

Endelig afgørelse om miljøtilladelse og dispensation annonceres den 11. juni 2019 på Billund Kommunes hjemmeside samt den 18. juni 2019 i Billund Ugeavis og Ugeavisen Grindsted.

Afgørelsen sendes til:

Jerriggaard ApS, Grindsted Landevej 49, 7200 Grindsted.
CK-Landbrug A/S, Trehøjevej 3, 7200 Grindsted

Med kopi til:

Konsulent Sirid M. Kaatmann, smk@vj.dk

Øvrige:

Sundhedsstyrelsen, syd@sst.dk

Danmarks Fiskeriforening, mail@dkfisk.dk

Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, ved Niels Barslund,

nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk

Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, ae@aeraadet.dk

Forbrugerrådet, fbr@fbr.dk

Danmarks Sportsfiskerforbund, post@sportsfiskeren.dk, hereford@bbsyd.dk

Danmarks Naturfredningsforening, dnbillund-sager@dn.dk

Det Økologiske Råd, husdyr@ecocouncil.dk

Dansk Ornitologisk Forening (DOF) natur@dof.dk

DOF lokalafdeling, billund@dof.dk

Klagevejledning

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse om tilladelse - eller afgørelsen om dispensation i forhold til afstandsreglerne i lovens § 8 (se nedenstående afsnit husdyrbrugets beliggenhed) - kan du klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Klageberettigede fremgår af § 84 – 88 i Husdyrbrugloven. Klagen skal være indgivet senest den 9. juli 2019.

Du klager via Klageportalen, der ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Vejledning om, hvordan man skal logge på og anvende Klageportalen, kan findes på naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenaevnet/, samt på www.borger.dk og www.virk.dk. Klagen sendes gennem Klageportalen til kommunen. Når du klager som privatperson, skal du betale et gebyr på kr. 900, mens

gebyret er 1.800 kr. for virksomheders og organisationers vedkommende. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for kommunen i Klageportalen (det vil sige, at du har godkendt og betalt gebyr/bestilt en faktura i Klageportalen).

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til kommunen. Kommunen videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

En eventuel klage har som udgangspunkt ikke opsættende virkning, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet. Udnyttelse af afgørelsen inden klagefristens udløb sker på egen risiko

Hvis afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal søgsmål være anlagt inden 6 måneder, eller - hvis sagen påklages - inden 6 måneder efter, at endelig afgørelse foreligger.

Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Indledning

Denne miljøtekniske beskrivelse og vurdering af det ansøgte projekt danner baggrund for afgørelsen om tilladelse til husdyrbruget på Grindsted Landevej 49, 7200 Grindsted.

Hensigten med den miljøtekniske beskrivelse og vurdering er at undersøge, om ansøgeren har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen i forbindelse med den ansøgte etablering, samt om etableringen kan medføre, at husdyrbruget påvirker omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

Den miljøtekniske beskrivelse og vurdering beskriver og vurderer de miljøpåvirkninger af omgivelserne, som husdyrbruget inklusiv den ansøgte udvidelse giver anledning til. Miljø skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, flora og fauna, vandmiljø, landskab og kulturhistorie samt ressourceforbrug.

Vurderingerne er foretaget med udgangspunkt i de beskyttelsesniveauer og retningslinjer, der er indeholdt i Husdyrbrugloven, Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen og Miljøstyrelsens digitale vejledning om tilladelse og miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Beskrivelse og vurdering af det ansøgte projekt

På vegne af husdyrbruget har konsulent Sirid Kaatmann, Vestjysk Landboforening, indsendt ansøgning om miljøtilladelse til kvægproduktionen på Grindsted Landevej 49, idet der ønskes tilladelse til etablering af Flexgruppe: *Alle kvæg* på sammenlagt 1.285 m² produktionsareal sengestald med spalter og på 1.200 m² produktionsareal som dybstrøelse, samt 40 m² produktionsareal til kalve på dybstrøelse. I alt udvides dybstrøelsesarealet med 710 m² i forhold til nudriften. Udvidelserne sker i eksisterende bygninger. Der indsættes ny malkestald på nuværende placering. Derudover søges der om ny køresilo og udsprinklingsanlæg.

Der er ansøgt via det it-baserede ansøgningssystem på www.husdyrgodkendelse.dk, hvor den seneste version af ansøgningen om tilladelse efter Husdyrbruglovens § 16b, stk. 1, er modtaget den 23. maj 2019 (version 5). Derudover er der løbende indsendt supplerende oplysninger.

Denne miljøtekniske beskrivelse og vurdering er foretaget med baggrund i det sidst indsendte ansøgningsmateriale.

Husdyrbrugets beliggenhed

Husdyrbruget er placeret i landzone (se bilag 1). Den korteste afstand fra husdyrbrugets stalde til nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt (Grindsted Landevej 46) er ca. 120 meter. Den korteste afstand fra husdyrbrugets stalde til nærmeste samlede bebyggelse er ca. 1.600 meter, og nærmeste byzone er Grindsted, der ligger ca. 1.550 meter væk.

Etablering af husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg på husdyrbrug og udvidelse og ændring heraf, der medfører forøget forurening, er i henhold til lovens § 6 ikke tilladt:

- 1) i et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde,
- 2) i et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.,
- 3) i en afstand mindre end 50 m fra de i nr. 1 og 2 nævnte områder eller
- 4) i en afstand mindre end 50 m fra en nabobeboelse.

Etablering af husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg på husdyrbrug og udvidelse og ændring heraf, der medfører forøget forurening, er i henhold til lovens § 8 ikke tilladt inden for følgende afstande:

- 1) 25 m til vandforsyningsanlæg, der ikke er til almen vandforsyning.
- 2) 50 m til vandforsyningsanlæg til almen vandforsyning.
- 3) 15 m til vandløb (herunder dræn) og søer større end 100 m².
- 4) 15 m til offentlig vej og privat fællesvej.
- 5) 25 m til levnedsmiddelvirksomhed.
- 6) 15 m til beboelse på samme ejendom.
- 7) 30 m til naboskel.

Ved etablering af gødningsopbevaringsanlæg til flydende husdyrgødning på husdyrbrug skal der desuden være mindst 100 m til åbne vandløb og til søer med et areal, der er større end 100 m².

Udvidelse af dybstrøelsesarealet til goldkøer sker i eksisterende bygning, der ligger nærmere end 15 m fra ejendommens beboelse. Der søges dispensation fra afstandskravet, da det vurderes, at udvidelsen ikke vil være til væsentlig gene eller forurening. Ansøger påpeger, at bygningen har en lukket side mod stuehuset, så der ikke er direkte adgang, og der er heller ikke risiko for forurening med strøelse mod gårdspladssiden. Desuden vil der typisk være lav belægningsgrad i stalden, da den skal anvendes til goldkøer og som velfærdsstald.

Ansøger vurderer, at dyreholdet ikke vil udgøre en væsentlig gene for beboelsen. Alternativet ville være at bygge en ny stald til goldkøerne, hvilket vil være en væsentligt dyrere, omkostningstung investering, der vil have indflydelse på ejendommens landskabelige forhold, i forhold til at udnytte de eksisterende rammer.

Kommunens vurdering

Ansøgers oplysninger i ansøgningen om afstande viser, at Husdyrbruglovens afstandskrav kan overholdes, bortset fra afstanden fra ejendommens beboelse til udvidelsen af dybstrøelsesarealet til goldkøer (se bilag 2), hvor afstanden er målt til ca. 9,5 m, hvilket er mindre end de 15 m, der kræves i loven. Da afstandskravet ikke kan overholdes, ansøges der om dispensation.

Hvor overholdelse af afstandskrav i Husdyrbruglovens § 8 ikke er mulig, kan kommunen dispensere fra afstandskravet efter lovens § 9, stk. 3.

Kommunen finder det driftsmæssigt velbegrunder at placere det nye produktionsareal i eksisterende bygning, der allerede delvist anvendes til goldkøer, og vurderer at placeringen ikke vil medføre væsentlige gener. Der meddeles herved dispensation efter § 9 i Husdyrbrugloven til placering af stalden som ansøgt.

Det er Billund Kommunes vurdering, at de øvrige afstandskrav i loven kan overholdes, og at ejendommens placeringsforhold ikke vil medføre nogen væsentlig øget risiko for gener eller forurening af omgivelserne.

Stalde og produktioner

Tilladelsen meddeles på baggrund af forureningspåvirkninger, som beregnes ud fra de ansøgte staldarealer og dyregrupper. Hensigten er, at virksomheden efterfølgende kan foretage en række ændringer indenfor de tilladte forureningsmæssige rammer, uden at dette kræver en ny tilladelse.

Der er ansøgt om tilladelse til Flexgruppen: Alle kvæg på 2.485 m² produktionsareal.

En flexgruppe er en kombination af flere specifikke dyretyper og staldsystemer, som kan vælges, hvis man som ansøger ønsker fleksibilitet i sin godkendelse eller tilladelse til at kunne skifte mellem forskellige dyretyper uden at skulle forny sin godkendelse/tilladelse. Når der ansøges om flexgruppe, bliver påvirkninger beregnet efter "worst case", dvs. i beregning af emissioner af ammoniak og lugt vil der blive beregnet med faktorerne fra den af de specifikke dyretyper og staldsystemer, der indgår i gruppen, og som har den højeste emission.

Husdyrbrugets fremtidige indretning er vist i bilag 2. I nedenstående tabel fremgår stalde og dyrehold, som disse er oplyst i det digitale ansøgningsystem Husdyrgodkendelse.dk.

Staldnavn (se tegning i bilag 2)	Bygningsareal, m ²	Dyre- og staldkategori	Produktionsareal, m ²
Ansøgt drift			
Kostald	1327	Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	980
Kvier	712	Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	215
		Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	215
Malkestald	412	Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	90
		Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	115
Ny dybstrøelsesboks	458	Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	410
Kalvehytter	190	Kalve (under 6 mdr.); Dybstrøelse	40
Goldkøer	201	Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	170
Udvidelse goldkoboks i maskinhus	337	Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	300
I alt			2.535
Nudrift			
Kostald	1327	Malkekøer, kvier og stude; Sengestald med	980

		spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	
Kvier	712	Malkekøer, kvier og stude; Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	215
		Malkekøer, kvier og stude; Dybstrøelse	215
Malkestald	412	Malkekøer, kvier og stude; Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	90
		Malkekøer, kvier og stude; Dybstrøelse	50
		Kalve (under 6 mdr.); Dybstrøelse	65
Kalvehytter	190	Kalve (under 6 mdr.); Dybstrøelse	21
Goldkøer	201	Malkekøer, kvier og stude; Dybstrøelse	170
Boks i maskinhus	68	Malkekøer, kvier og stude; Dybstrøelse	60
I alt			1.866
8 års drift			
Kostald	1327	Malkekøer, kvier og stude; Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	980
Kvier	712	Malkekøer, kvier og stude; Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	215
		Malkekøer, kvier og stude; Dybstrøelse	215
Malkestald	412	Malkekøer, kvier og stude; Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	90
		Malkekøer, kvier og stude; Dybstrøelse	50
		Kalve (under 6 mdr.); Dybstrøelse	65
Kalvehytter	190	Kalve (under 6 mdr.); Dybstrøelse	21
I alt			1.636

Tabel 1: Stalde og produktioner

Produktionsareal er i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen defineret til alene at omfatte det areal, hvorpå dyrene kan opholde sig og har mulighed for gødningsafsætning, det vil sige areal, hvor dyrene kan stå, gå, ligge m.v., i fast placerede husdyranlæg, herunder stalde og andre bygninger, indretninger m.v. med fast bund eller lignende.

Servicerum, gangarealer m.v., og stiadskillelser, arealer med nakkebomme, foderautomater, krybber, foderborde m.v., hvor dyrene ikke kan opholde sig og/eller ikke har mulighed for gødningsafsætning, medregnes ikke.

Kommunens vurdering

Det er kommunens vurdering, at ansøgers opgørelser af produktionsarealerne er udført korrekt.

Indretning og drift af staldanlæg skal ske iht. Husdyrgødningsbekendtgørelsens regler. Bekendtgørelsens indretnings- og driftskrav har direkte regulerende virkning overfor husdyrbruget, hvorfor kravene ikke skal optages som vilkår i tilladelser.

Der fastsættes vilkår, som tillader de ansøgte stalde og staldsystemer, som disse er vist i ansøgt drift i tabel 1.

Gødningsproduktion og opbevaring

På ejendommen er der en gyllebeholder på 3.000 m³ (669 m²), samt en gyllebeholder på 1.584 m³ (352 m²), og en møddingsplads på 54 m². Dertil kommer tillejret kapacitet på Nollund Kirkevej 3 på 700 m³. Der anvendes markstakke til kompost.

Husdyrbrugets indretning kan ses i bilag 2.

Kommunens vurdering

Der er i IT ansøgningen beregnet på emission fra gødningslagre, i den aktuelle ansøgning fra gyllebeholderne.

Indretning og drift af gyllebeholdere reguleres via generelle regler i Husdyrgødningsbekendtgørelsen. Kommunen finder den generelle regulering tilstrækkelig, og der vurderes ikke behov for yderligere regulering via vilkår i denne godkendelse.

BAT-betinget ammoniakemission fra anlægget

Ved godkendelse og tilladelse til etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år skal ammoniakemissionen fra husdyrbruget (stald og lager), i henhold til § 25 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, reduceres til et niveau svarende til emissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT).

I Husdyrgodkendelse.dk er der foretaget beregninger af det BAT-betingede maksimale emissionsniveau, som viser, at stalde og gødningsoplag på Grindsted Landevej 49 maksimalt må være på 2.958 kg NH₃-N/år. Det er endvidere beregnet, at den faktiske emission fra husdyrbruget er på 2.958 kg NH₃-N/år.

Den BAT-betingede emissionsgrænseværdi for ammoniaktab fra stald og lager for husdyrproduktionen på Grindsted Landevej 49 kan dermed overholdes med en margin på 0 kg NH₃-N/år.

Kommunens vurdering

Det er i Husdyrgodkendelse.dk beregnet, at ansøgt produktion på Grindsted Landevej 49 overholder vejledende BAT krav. Der er beregnet ud fra det oplyste produktionsareal med de nævnte dyrekategorier.

Kommunen vil i afgørelsen stille vilkår, der fastholder forudsætningerne for beregningerne.

De øvrige forhold omkring indretning og drift, som har betydning for husdyrbrugets ammoniakemissioner, er vurderet og vilkårsreguleret i ovenstående afsnit "Stalde og produktion" og "Gødningsproduktion og – opbevaring".

Affald

Ansøger oplyser følgende om husdyrbrugets affaldsmængder samt håndteringen af affaldet:

Affald fra husdyrbrug kan typisk inddeles i følgende affaldsfraktioner

- Dagrenovation
- Genbrugeligt affald (Pap, papir, jern og metal, tomme olietromler og tanke, tomme plasticsække, paller, malet og lakeret træ).
- Farligt affald (lysstofrør og sparepære, spraydåser, oliefiltre, batterier).
- Klinisk risikoaffald og medicinrester (skalpeller, kanyler og medicinrester).
- Døde dyr, afhentes af DAKA ved gyllebeholderen. Her er der etableret en plads med spalter.
- Forbrændingsegnet affald (halmballesnor, papirsække, gamle frønnede bildæk).
- Deponeringsegnet affald (asbestholdige byggemateriale).
- Kanyler og medicinrester afleveres til dyrlæge.
- Tom medicinemballage kommer i dagrenovation.
- Erhvervsaffald opbevares i container på 12 m³, som tømmes efter behov.
- Spildolie opbevares i maskinhus i 200 l tromle.
- Dieseltanken er placeret i maskinhus tanken er på 2500 l og etableret i 2013.
- Rengøringsmiddel til vask af malkerum opbevares i tankrum, tom emballage kommer i container.

Alt affald afskaffes i henhold til kommunens regulativ. Det vurderes, at håndteringen af affald og restprodukter sker på forsvarlig vis, og at projektet ikke har påvirkninger på omgivelserne.

Kommunens vurdering

I overensstemmelse med den aktuelle praksis for Billund Kommunes krav stilles et generelt vilkår, om at husdyrbrugets affald skal håndteres og opbevares sådan, at der ikke opstår uhygiejniske forhold eller sker forurening af luft, vand eller jord. Endvidere stilles vilkår vedrørende opbevaring af farligt affald.

Håndtering af døde dyr er reguleret direkte ved en særskilt bekendtgørelse.

Spildevand / overfladevand

Om håndtering af spildevand oplyser ansøger:

Alt processpildevand fra driftsbygningerne ledes til gylletank.

Restvand fra møddingsplads ledes til gyllebeholder.

Overfladevand søges der om at udsprinkle svarende til ca. 1500 m³ fra køresiloerne.

Tagvand fra kostalden og andre bygninger ledes til faskiner.

Ingen sanitær spildevand fra produktionsbygninger.

Det vurderes, at den samlede håndtering af spildevand sker på forsvarlig vis og at husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle krav til håndtering af spildevand/restvand er tilstrækkelige til at beskytte omgivelserne mod forurening fra spildevand.

Kommunens vurdering

Det er kommunens vurdering, at Husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle krav til håndtering af spildevand er tilstrækkelige til at beskytte omgivelserne mod forurening. Særligt for udsprinkling af overfladevand fra plansiloanlæg findes et byggeblad som giver anvisning for dimensionering og benyttelse. Det er ansøgers ansvar, at anlægget etableres og drives forsvarligt.

Projektets påvirkninger af omgivelserne – lugt, støj, mm.

Enhver husdyrproduktion giver anledning til lugt inden for de nærmeste omgivelser. Hvor stort et område der påvirkes af lugt, afhænger af hvor mange dyr, der er på ejendommen, og hvilken art, der er tale om. Desuden spiller vindretning, terræn- og beplantningsforhold ind.

Husdyrproduktion kan herudover medføre støj, samt gener med fluer og andre skadedyr.

Kommunen skal i henhold til § 34 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen ved godkendelse eller tilladelse vurdere, om den ansøgte etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbruget kan indebære væsentlig virkning på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, i forhold til navnlig:

- landskabelige værdier,
- jord, grundvand og overfladevand og
- lugt-, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion m.v.

Derudover skal kommunen vurdere påvirkningerne på natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særligt sårbart over for næringsstofpåvirkning. Disse forhold behandles nedenfor i afsnittet om projektets påvirkninger af omgivelserne for så vidt angår de naturmæssige forhold.

Lugt

Lugt stammer primært fra stalde. Desuden kan lugt forekomme i forbindelse med opbevaring af ensilage og gødning samt udbringning af husdyrgødning.

I henhold til § 31 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen skal følgende geneniveauer for lugt overholdes ved etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbrug:

Kategori	Beskrivelse	Geneniveau*
A: Byzone	I et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde	5 OU_E / m^3 og 1 LE/m^3
B: Samlet bebyggelse	I et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign. Ved beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, som ikke ejes af den ansvarlige for driften, hvor der inden for en afstand af 200 m ligger flere end 6 beboelsesbygninger på hver sin ejendom uden landbrugspligt, som ikke ejes af den ansvarlige for driften (samlet bebyggelse)	7 OU_E / m^3 og 3 LE/M^3
C. Enkeltbolig uden landbrugspligt	Ved beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, der ikke ejes af den ansvarlige for driften.	15 OU_E / m^3 og 10 LE/m^3

Tabel 2. Lugtgrænser jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 31

*De anførte geneniveauer udtrykker, at der accepteres en større lugtpåvirkning ved enkeltboliger i det åbne land, end i byzone og samlet bebyggelse.

I lovgivningen er der ikke opstillet geneniveauer for lugt overfor landbrugsejendomme, idet landbrugsejendomme som en integreret del af aktiviteterne i det åbne land ikke betragtes som lugtfølsomme.

Lugtgener fra staldanlæg vurderes på grundlag af beregninger i ansøgningssystemet www.husdyrgodkendelse.dk, hhv. ny beregningsmodel for lugt og "Vejledende retningslinjer for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde", udgivet af Foreningen af Miljømedarbejdere i Kommunerne, maj 2002. Vurderingen tager udgangspunkt i den længste geneafstand beregnet efter de to modeller.

Geneafstanden for lugt beskriver den afstand fra stalden, hvor der kan forekomme så meget staldlugt, at det karakteriseres som "væsentlige lugtgener". Geneafstanden fastsættes under hensyntagen til forskellige områders følsomhed overfor lugt, jf. ovenstående tabel 2.

Resultatet af lugtberegningerne for Grindsted Landevej 49 ved de følsomme områdetyper fremgår af nedenstående tabel 3.

Områdetype	Beregnet geneafstand	Vægtet gennemsnitsafstand*
A: Byzone	286 m	1.581 m
B: Samlet bebyggelse	194 m	1.627 m
C: Enkeltbolig uden landbrugspligt	89 m	174 m

Tabel 3. Resultater af lugtberegninger

*Afstand fra lugtcentrum af staldbygningerne.

Lugten er beregnet for en flexgruppe, hvor den højeste lugtemission fra gruppen er valgt.

Kommunens vurdering

Beregningerne viser, at geneafstanden til alle tre områdetyper er overholdt. Som grundlag for beregningerne er det anført, at der ikke er andre husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år indenfor en afstand af 100 meter fra enkeltboliger uden landbrugspligt eller indenfor en afstand af 300 meter fra samlet bebyggelse og byzone. På den baggrund er der ikke indregnet tillæg til geneafstandene. Kumulation med lugt fra andre husdyrbrug kan maksimalt medføre et tillæg til geneafstanden på 20 %.

I beregningerne for Grindsted Landevej 49 er det dog uden betydning, om der indregnes tillæg, idet den vægtede gennemsnitsafstand under alle omstændigheder udgør mere end 120 % af geneafstanden.

Lugt vil kunne registreres udenfor geneafstanden, men i en grad så man normalt ikke vil karakterisere det som generende. I betragtning af afstandene til omliggende ejendomme vurderes det, at anlæggene kan drives, uden at det vil give anledning til væsentlig lugtpåvirkning i omgivelserne. Foruden beregningerne er vurde-

ringen også baseret på, at der er tale om en lille produktion, ligesom der ikke er opbevaring af husdyrgødning på husdyrbruget.

Ud over geneafstanden, anvendes i lovgivningens regi begrebet lugtkonsekvensområde, som breder sig ud over et større område omkring husdyrbruget end geneafstanden. Lugtkonsekvensområdet er et beregningsmæssigt område omkring centrum for husdyrbrugets produktionsanlæg, om hvilken Natur- og Miljøklagenævnet i flere afgørelser anfører, at det erfaringsmæssigt har vist sig, at lugt i det væsentlige kan observeres. Natur- og Miljøklagenævnet har på den baggrund vurderet, at beboelse indenfor lugtkonsekvensområdet skal betragtes som omfattede af lovens høringsregler, selvom sådan beboelse eventuelt ligger udenfor geneafstanden. Lugtkonsekvensområdet er for det ansøgte husdyrbrug beregnet til 347 meter.

Der fastsættes vilkår om, at husdyrbruget ikke må give anledning til lugtpåvirkninger, som miljømyndigheden finder, er væsentlige. Samtidig stilles der vilkår om, at kommunen kan kræve en redegørelse, hvis det skønnes, at husdyrbruget giver anledning til væsentlige lugtgener.

Støj, støv, rystelser og transport

Ansøger oplyser, at støj kan forekomme i forbindelse med indblæsning af foder samt under malkningen. Støjen vil normalt kun kunne høres inde i bygningerne eller meget tæt på. Omkringboende vil normalt kun opleve støj i forbindelse med eksempelvis ensilering tæt på deres beboelser, og ved transporter fra og til ejendommen.

Indblæsning af foder: Der er en kraftfodersilo ved malkestalden, den fyldes ca. hver 6-7 uge.

Malkning: Der malkes to gange i døgnet ca. kl. 05.00 og igen kl. 16.00. Det tager lige nu godt 3 timer at malke pr gang, med den nye malkestald forventes malketiden at ligge på ca. 2 timer pr gang. Malkecentret ligger i forlængelse af kostalden.

Foderblanding: Der blandes foder typisk om formiddagen.

Ensilering: Ensilering sker ca. 8-10 dage / år og foregår normalt i dagtimerne, hovedsageligt på hverdage. I spidsbelastningssituationer kan det ske i weekender og uden for normal arbejdstid. Udkørsel af husdyrgødning sker primært i forbindelse med forårsarbejdet og sker normalt på hverdage mellem 07.00 og 19.00. Der kan også forekomme transport i weekender og uden for normal arbejdstid. Det vurderes ikke, at naboerne i det daglige vil blive generet af støj fra bedriften. Dette vurderes ikke at ændrer sig fra nudrift og til ansøgt drift.

Tiltag: Al kørsel uden for normal arbejdstid forsøges undgået. Desuden er landbrugets arealer lokaliseret således at ved ensilering er der ikke trafik på vejen, vejen krydses kun.

Ansøger oplyser, at der kan opstå støvgener ved levering af foder, indblæsning i silo, kørsel på grusveje, høstarbejde og lign. Ved udvidelsen vil foderforbruget stige, og det må forventes, at støvgener fra levering af foder og indblæsning i siloer vil øges. Det vurderes dog primært at være lokalt på ejendommen, og ikke en væsentlig gene for de omkringboende eller trafikanter. Støvgener må også påregnes i kortere perioder under høstarbejdet.

Der vurderes dog ikke at være tale om støvgener af væsentlig karakter, som ligger udover det forventelige.

I tørre perioder kan der opstå støvgener ved kørsel på grusveje mellem markerne, men det vil være af en begrænset og lokal karakter, og forventes ikke at genere omkringboende eller trafikanter.

Ejendommen ligger nede ad en grusvej og afskærmet fra nærmeste nabo. Det vurderes derfor, at produktionen ikke vil give ophav til yderligere støvgener uden for de nære områder omkring staldene.

Transporten fra og til ejendommen er for størstedelen foder, dyr og husdyrgødning. I vækstsæsonen er der endvidere et antal transporter til og fra de dyrkede arealer, Primært i forbindelse med ensilering af græs/majs og udbringning af husdyrgødning.

Antallet af transporter til og fra ejendommen falder markant, da der kun vil blive leveret mælk hver anden dag i stedet for dagligt.

Antallet af transporter i nu og ansøgt drift:

Type	Nudrift	Ansøgt drift	Transportmiddel	Tidsrum ***
Brændstof	6	6	Lastbil	Man-fre.
Afhentning DAKA	4	4	Lastbil	Man-fre.
Tilskudsforer	24	24	Lastbil	Man-fre.
Flytning af dyr	26	26	Lastbil	Man-fre.
Grovfoder *	100	100	Traktor	Man-fre.
Fast møg *	56	56	Traktor	Man-fre.
Gylletransporter* Antal maks. hvis dyr på stald hele året	230	230	Traktor og vogn	Man-fre.
Mælk	365	183	Lastbil	Varierer

* I spidsbelastningssituationer vil gyllekørsel og transport af grovfoder kunne ske uden for ovennævnte tidspunkter. Der vil, i den udstrækning det er muligt, blive taget hensyn til omkringboende. Gyllen udbringes pt. med 25 tons vogn.

***Det tilstræbes at ligge transporterne indenfor normal arbejdstid.

Det samlede antal transporter vurderes således at være 811 i nudrift og 629 i ansøgt drift, dvs. et fald på 22,4 %. Det vurderes derfor, at transporter til og fra ejendommen ikke vil påvirke omgivelserne væsentlig.

Kommunens vurdering

Det er kommunens vurdering, at husdyrbruget kan drives, uden at dette medfører støjgener. Der stilles vilkår om de maksimalt tilladte støjgrænser.

Husdyrbrugets bidrag til det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau, ved omliggende beboelse og deres udendørs opholdsarealer, må maksimalt udgøre følgende værdier:

Dagtimer			Midlingstid
Mandag-fredag	kl. 07.00 - 18.00	55 dB (A)	8 timer
	kl. 18.00 - 22.00	45 dB (A)	1 time
Lørdag	kl. 07.00 - 14.00	55 dB (A)	7 timer
	kl. 14.00 - 22.00	45 dB (A)	4 timer
Søn - og helligdage	kl. 07.00 – 22.00	45 dB (A)	8 timer
Alle dage*	kl. 22.00 – 07.00	40 dB (A)	½ time

*Støjens spidsværdi må om natten (kl. 22.00 - 07.00) ikke overstige 55 dB (A).

Det er kommunens vurdering, at transport til og fra ejendommens anlæg kan gennemføres, uden at det vil medføre væsentlig påvirkning af omgivelserne.

Der stilles vilkår om transportmængde til og fra ejendommen.

Virksomheden skal planlægge mest mulig transport afviklet i dagperioden. Det årlige kørselsbehov må ikke udvides væsent i forhold til det, der er angivet for ansøgt drift i de tekniske beskrivelser.

Udstyr, der anvendes til transport og udkørsel af husdyrgødning, skal ved udkørsel til offentlig vej være tæt og renholdt i et omfang, så spild undgås.

Tilkørselsveje og arealer omkring bygningerne m.m. skal holdes ryddelige og fri for affald, foderrester, gødning m.v.

Fluer og skadedyr

Ansøger oplyser, at tilstedeværelse af skadedyr på bedriften forbygges ved orden og god hygiejne samt ved at bekæmpe eventuelle problemer så snart de opstår.

Fluer: Der anvendes kemi, ellers er der fokus på rengøring og overdækning af mødding.

Rotter: Ved tilstedeværelse af rotter kontaktes godkendt firma.

Det vurderes med det ansøgte projekt og håndteringen af forekomst af fluer og skadedyr, at det ansøgte ikke vil være til gene for de omkringboende.

Kommunens vurdering

Det vurderes, at den beskrevne praksis til bekæmpelse af fluer og rotter er tilstrækkelig til at sikre, at der ikke opstår gener for omgivelserne.

Lys

Ansøger oplyser omkring lys, at der er dagslysstyring i staldene og LED lys.

Udendørs er der to lamper på kostaldens vestlige gavl. Der er også lamper langs alleen fra vejen ned til gården.

Det vurderes, at husdyrbruget kan drives uden at det medfører væsentlig lyspåvirkning af omgivelserne, da der er bevoksning og træer og bygninger der skærmer for lyset.

Kommunens vurdering

Det er kommunens vurdering, at ejendommen kan drives, uden at dette medfører væsentlig lyspåvirkning af omgivelserne. Kommunen finder dog, at der bør sikres mulighed for myndighedsmæssigt indgreb heroverfor, hvorfor der fastsættes vilkår om, at virksomheden ikke må give anledning til lyspåvirkning, som tilsynsmyndigheden finder væsentlig.

Landskab og kulturmiljø

Husdyrbrugets bygninger er vist i bilag 2. Ud over køresiloen opføres ingen nye bygninger.

Ejendommen ligger indenfor skovbyggelinje. Endvidere ligger ejendommen indenfor et område, der i Kommuneplanen 2017-29 er udpeget som værdifuldt landbrugsområde, bevaringsværdigt landskab og kulturmiljø. Derudover ligger ejendommen ikke i områder, som i henhold til kortlægningen i Danmarks Miljøportal er omfattet af fredninger eller bygge- og beskyttelseslinjer.

Kommunens vurdering

Grindsted Landevej ligger i landzonen i et område præget af landbrugsejendomme, spredt bebyggelse, arealer i landbrugsdrift, læhegn og flere parceller med skov eller plantage.

Driftsbygninger, der er nødvendige for jordbrugs- og fiskerierhvervene, og som opføres i tilknytning til ejendommens hidtidige bebyggelsesarealer, er undtaget fra bestemmelserne om, at der ikke må bebygges indenfor skovbyggelinjer, jf. § 17 i Naturbeskyttelsesloven⁴.

Den nye køresilo etableres i tilknytning til de eksisterende plansiloer. Øvrige ændringer foretages i eksisterende bygninger. Det er Billund Kommunes vurdering, at det ansøgte på Grindsted Landevej 49 vil være i overensstemmelse med Billund Kommunes Kommuneplan, og at det ikke vil ændre oplevelsen af landskabet væsentligt.

Egenkontrol, driftsforstyrrelser og uheld

Ansøger oplyser følgende vedr. egenkontrol:

Miljø- og ressourcestyring bygger på et helhedsprincip om at stræbe mod renere teknologi i landbrugsproduktionen, herunder at udskifte miljøfarlige stoffer med mere miljøvenlige stoffer, at gøre arbejdsgange og processer mindre belastende for miljøet, samt at minimere forbruget af energi, næringsstoffer, vand, pesticider osv., således at tab til omgivelserne bliver minimeret under hensyntagen til produktionens lønsomhed. Renere teknologi er samtidig det bærende element i husdyrloven og i miljøbeskyttelsesloven. Loven pålægger alle et ansvar, og som landmand kan man selv indføre renere teknologi og påvirke andre til at indføre renere teknologi, bl.a. ved at stille krav, når der købes ind.

På husdyrbruget er der iværksat følgende tiltag for renere teknologi, herunder besparelser på vand og el:

Energi

- Staldene er med naturlig ventilation og der er derfor ikke energiforbrug til dette.
- Der er etableret dagslysstyring på belysning i kostalden.
- Udendørs belysning er dagslysstyret eller med bevægelsessensorer
- Der er etableret varmegenvinding i forbindelse med mælkenedkølingen. Varmen anvendes til at opvarme stuehuset. Eller til opvarmning af brugsvand i stuehus.
- Der er installeret et CIP-anlæg til vask af malkestald og køletank. Dette anlæg reducerer forbruget af vand, rengøringsmidler og el.
- Logistikken i forbindelse med afhentning af foder til blandeanlæg, er indrettet så afstanden giver færrest muligt driftstimer, hvilket minimerer energiforbruget.
- Frekvensstyrret vakuumpumpe, minimere støj og energi forbrug.

Vand

- Der er installeret et CIP-anlæg til vask af malkestald og køletank. Dette anlæg reducerer forbruget af vand, rengøringsmidler og el.
- Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild.

---

⁴ LBK nr. 240 af 13/03/2019. Lov om naturbeskyttelse

- Vaskevandet fra rengøring af mælketank og malkeanlæg genanvendes til vask af malkestalden.
- Evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt.

Management

- Rengøring i og omkring siloer og bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold.
- Alt affald bortskaffes så vidt muligt til genbrug.
- Der er lavet beredskabsplan, så forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier og gylle, brand mv. er beskrevet.
- I bedriftens driftsregnskab registreres forbrug af vand, energi og indkøbt foder.
- Der udarbejdes gødningsplaner og gødningsregnskab på bedriften.
- Der opbevares ikke spildolie/eller oliefiltre på ejendommen
- Produktionsapparatet vedligeholdes jævnligt og der laves eftersyn 1 gang årligt.
- Gylletankene er tilmeldt 10 års beholderkontrol og de efterses årligt for revner og skader.
- Under den daglige arbejdsgang holdes der jævnligt øje med maskiners og installationers tilstand så der kan gribes ind før der sker uheld der kan være til skade for miljøet eller omgivelserne.

Ansøger oplyser flg. vedr. risici:

Risici

Redegørelse for mulige uheld

Der forekommer sjældent driftsforstyrrelser, som vil kunne medføre forøget forurening. De alvorligste uheld på landbrugsejendomme forekommer i forbindelse med udslip af gylle, olier, rengøringsmidler, ved strømsvigt eller ved brand.

Minimering af forurening

Gylle: Ved håndtering af gylle er der altid en potentiel risiko for forurening. For at undgå uheld sker gyllepumpning under opsyn. Af andet der minimerer risikoen for uheld kan nævnes at gylletanken er placeret så bakkemanøvre i forbindelse med afhentning af gylle ikke er nødvendigt.

Brand: På ejendommen er der pulverslucker til mindre brande. Ved større brand tilkaldes brandvæsnet.

Strømsvigt: Ved strømsvigt har ejendommen mulighed for at låne nødgenerator.

Olieudslip: Hvor der håndteres olie og diesel vil der være potentiel risiko for forurening. For at minimere risikoen for spild sker påfyldning af diesel altid under opsyn. Eventuelt spild opsamles med sugende materiale (savsmuld), som findes i nærheden. Diesel opbevares i maskinhus. Der opbevares spildolie/oliefiltre på ejendommen.

Kemikalier: Der er ingen kemi på ejendommen, da naboen står for sprøjtning.

Medicin: Der opbevares medicin i køleskab i værksted.

Minimering af gene

Der bliver i forbindelse med miljøansøgningen udarbejdet en beredskabsplan for ejendommen og planen vil løbende blive revideret. Beredskabsplan vil blive fulgt i forbindelse med uheld.

Det vurderes at der er taget tilstrækkelig forholdsregler i tilfælde af uheld, ved at der er en procedure for hvad der skal gøres i tilfælde af uheld og for at mindske risikoen for uheld.

Kommunens vurdering

På ejendommen håndteres affald i overensstemmelse med kommunens regulativer. Spildolie opbevares i olietromle, og olietanken til diesel står på fast betongulv.

Flydende husdyrgødning opbevares i gylletanke, der er indrettet, og skal drives i overensstemmelse med Husdyrgødningsbekendtgørelsen og kontrolleres i henhold til Beholderkontrolbekendtgørelsen⁵.

Der er i forbindelse med ansøgningen udarbejdet en beredskabsplan, som sikrer, at der i forbindelse med uheld kan ske en hurtig og målrettet indsats til begrænsning af forurening af det eksterne miljø. Der stilles vilkår om, at der til enhver tid skal findes en opdateret beredskabsplan på ejendommen.

Der stilles vilkår om alarmering af alarmcentralen i tilfælde af uheld, hvor der er risiko for forurening.

Projektets påvirkninger af omgivelserne – naturmæssige forhold

Kommunen skal i henhold til § 34 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen ved godkendelse eller tilladelse vurdere, om den ansøgte etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbruget kan indebære væsentlig virkning på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, i forhold til navnlig:

- natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning.

I Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er der fastlagt beskyttelsesniveauer for ammoniak, som skal anvendes ved vurdering af, om der er væsentlige miljøpåvirkninger af kategori 1-, 2-, og 3-natur:

- Kategori 1-natur: De ammoniakfølsomme naturtyper, jf. § 7 i Husdyrbrugloven, der fremgår af bilag 3, pkt. D i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, uanset størrelse, hvis de er beliggende inden for et Natura 2000-område og er omfattet af udpegningsgrundlaget og kortlagt samt heder og overdrev i øvrigt, som er beliggende inden for et Natura 2000-område og omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse.
- Kategori 2-natur: De ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for Natura 2000-områder, jf. § 7 i Husdyrbrugloven, i form af
  - a) højmoser,
  - b) lobeliesøer,
  - c) heder, der i sig selv er større end 10 ha og omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse, og
  - d) overdrev, der i sig selv er større end 2,5 ha og omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse.

---

⁵ BEK nr. 1322 af 14/12/2012. Bekendtgørelse om kontrol af beholdere til opbevaring af flydende husdyrgødning og ensilagesaft.

- Kategori 3-natur: De ammoniakfølsomme naturtyper, der ikke er omfattet af kategori 1-natur eller kategori 2-natur, og som er beliggende uden for Natura 2000-områder, i form af
  - a) heder, der er omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse,
  - b) moser, der er omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse,
  - c) overdrev, der er omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse, og
  - d) ammoniakfølsomme skove.

I bekendtgørelsen er der for ovennævnte naturtyper fastlagt beskyttelsesniveauer for ammoniakdepositioner fra husdyrbrug. Af bekendtgørelsen fremgår, at kommunen i særlige tilfælde kan stille vilkår, som rækker udover beskyttelsesniveauet fastsat i bekendtgørelsen.

I henhold til § 7 og § 10 i Habitatbekendtgørelsen⁶ skal kommunens vurdering omfatte en konkret vurdering af påvirkningen af udpegede områder og arter.

Anlæggets nærhed til kategori 1- og 2-natur

I henhold til § 7 i Husdyrbrugloven kan etablering, udvidelse og ændring af husdyranlæg eller gødningsopbevaringsanlæg på husdyrbrug ikke tillades indenfor eller i en afstand på mindre end 10 m til kategori 1- og 2-natur.

Billund Kommune kan på baggrund af nationale datasæt i kortlægningen i Husdyrgodkendelse.dk konstatere, at de ansøgte udvidelser og ændringer overholder de krævede afstande.

Ammoniakdeposition fra anlægget på naturområdet

I ansøgningssystemet Husdyrgodkendelse.dk er der foretaget beregninger af anlæggets ammoniakemissioner, som viser, at projektet har en meremission på 562 kg N/år i forhold til nudrift, og 755,2 kg N/år i forhold til 8 års-driften. Den samlede emission efter etablering af produktionen bliver på 2.958,5 kg N/år.

I ansøgningssystemet er der foretaget beregninger af anlæggets ammoniakdeposition i en række naturtyper i et område omkring anlægget. Indhold og resultater af beregningerne er vist i tabel 5 nedenfor, hvor også oplysninger om naturtyperne er opført.

Naturpunkt, jf. bilag 3	Naturkategori	Naturtype	Afstand fra anlægget (m)	Merbelastning (Kg N/år)	Merbelastning 8 år (Kg N/år)	Totaldeposition (Kg N/år)
-	Kategori 1-natur	Hedeområder v Store Råbjerg	9.300	0,0	0,0	0,0
-	Kategori 2-natur	§ 3 Hede over 10 ha, mod SØ	3.380	0,0	0,0	0,0
-	Kategori 2-natur	§ 3 Hede over 10 ha, mod S	1.570	0,0	0,0	0,0
1	3	§ 3 Mose, SV	600	0,0	0,1	0,2
2	3	§ 3 Mose, S	160	0,2	0,3	1,0

⁶ BEK nr. 926 af 27/06/2016 – Bekendtgørelse om udpegnings og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter

3	3	§ 3 Mose, Ø	490	0,1	0,2	0,6
4	3	Pot. ammoniakfølsom skov, NØ	200	0,5	0,7	3,4
5	3	Pot. ammoniakfølsom skov, Ø	410	0,2	0,2	1,1

Tabel 5. Ammoniakdepositionen i omliggende natur

I beregningerne er det lagt til grund, at ruheden i de potentielt ammoniakfølsomme skove er "Skov", mens ruheden i samtlige øvrige naturpunkter er "Blandet natur med middel bevoksning". Ruheden i alle oplande mellem anlægget og naturpunkterne er fastlagt til "Landbrug". Billund kommune vurderer, at de valgte ruheder er passende for de faktiske forhold.

Ammoniakpåvirkning af kategori 1- og 2-natur

Kategori 1-natur er ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper, jf. udpegningen i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, punkt D. Afstanden fra Grindsted Landevej 49 til nærmeste punkt i internationalt naturbeskyttelsesområde, EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 48 og EF-habitatområde nr. 74, *Hedeområder ved Store Råbjerg* er ca. 9,3 km. Der er vurderet på ammoniakdeposition i næste afsnit.

Nærmeste Kategori 2 natur ligger ca. 1,5 km fra nærmeste staldanlæg på Grindsted Landevej 49. Totaldepositionen af ammoniak fra husdyrbruget må i henhold til § 27 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen ikke overstige 1,0 kg N/år i kategori 2-natur, hvilket overholdes, jf. beregningsresultaterne i ovenstående tabel 5.

På baggrund af en gennemgang af det ansøgte projekt og en sammenstilling med naturområder i nationale datasæt i kortlægningen i Husdyrgodkendelse.dk kan kommunen konstatere, at bekendtgørelsens generelle beskyttelsesniveauer ikke medfører, at der skal stilles særlige krav til ammoniakfordampningen.

I ovenstående afsnit "Stalde og produktioner" og "Gødningsproduktion og -opbevaring" har kommunen fastsat vilkår, som sikrer, at de i beregningerne forudsatte anlægsindretninger og driftsformer bringes i anvendelse på husdyrbruget.

Natur omfattet af Habitatbekendtgørelsens regler, herunder Kategori 1-natur

Afstanden fra Grindsted Landevej 49 til nærmeste punkt i internationalt naturbeskyttelsesområde, EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 48 og EF-habitatområde nr. 74, *Hedeområder ved Store Råbjerg* er ca. 9,3 km. Området dækker et areal på 626 ha, og er udpeget for at beskytte og bevare en række arter og naturtyper. Områdets centrale elementer er det store plantageområde, Gyttegård Plantage, og de store hede- og moseområder ved Store Råbjerg, Grene Sande og Præsteflod. Igennem området løber Grene Å, der er en del af Grindsted Å/Varde Å-systemet.

Især næringsstoffbelastningen fra luften udgør en trussel mod alle de registrerede naturtyper i beskyttelsesområdet. Ligeledes er tilgroning med bjergfyr en trussel.

Der er foretaget depositionsregninger til Natura 2000, som viser en ikke målbar deposition på arealet. Det ansøgte projekt vurderes, grundet afstanden, ikke at få negativ indvirkning på Natura 2000 området.

Det er på ovenstående baggrund Billund Kommunes vurdering, at tilladelse til det aktuelt ansøgte projekt på Grindsted Landevej 49, grundet afstanden til internationale naturbeskyttelsesområder ikke vil medføre en væsentlig påvirkning med ammoniak af disse, hverken i sig selv eller i sammenhæng med andre projekter.

Påvirkning af Kategori 3-natur

Inden for en radius af 1.000 meter fra ejendommen ligger flere udpegede § 3 arealer. Der er i Husdyrgodkendelse.dk beregnet merbelastning og totalbelastning til repræsentative punkter omfattet af kategori 3-natur og resultaterne er vist tabel 5, mens arealernes placering fremgår af bilag 3.

Moser, heder og overdrev hører til Kategori 3-natur, for hvilke der i bekendtgørelsens bilag 3 er fastsat et beskyttelsesniveau på maks. 1,0 kg N/ha/år⁷ i merdeposition. Naturpunkterne 1-3 repræsenterer hver deres § 3 registrerede naturareal. Da merdepositionen på disse arealer ikke overstiger 1 kg N/ha/år på er det kommunens vurdering, at der ikke vil kunne påvises en biologisk effekt på arealerne.

Der ligger flere småsøer indenfor 1000 m af ejendommen. Søer er ikke omfattet af beskyttelsesniveauerne i bilag 3. Hovedparten af næringsstofftilførslen til søer og vandhuller stammer fra afstrømning fra tilstødende arealer. Billund Kommune har ingen gældende retningslinjer for ammoniakdeposition til søer, men forholder sig til, hvorvidt der er tale om søer, der burde behandles jf. reglerne i § 7 i Husdyrloven. Husdyrlovens § 7 omhandler ammoniakfølsomme søer, herunder kalkrige søer og vandhuller med kransnålalger samt brunvandede søer og vandhuller.

Kommunen vurderer, at søerne ikke tilhører disse kategorier. Det er kommunens vurdering, at det ansøgte projekt ikke vil medføre en væsentlig negativ påvirkning af søerne ved deposition af luftbåren ammoniak.

Kommunens samlede vurdering

Bekendtgørelsens beskyttelsesniveau for ammoniakpåvirkningen er fastsat ud fra bedste videnskabelige viden, som sikrer, at der med overholdelse af dette beskyttelsesniveau ikke vil kunne påvises en biologisk ændring af naturområderne. Da udvidelsen overholder beskyttelsesniveauet for ammoniakdeposition på ammoniakfølsom natur beliggende nærmest ejendommen, er det kommunens vurdering, at beskyttelsesniveauerne, jf. §§ 26-29 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, ligeledes er overholdt for øvrig natur i nærområdet.

Samlet set er det Billund Kommunes vurdering efter gennemgang af de repræsentative § 3 områder inden for 1000 meter fra ejendommen, at der kan meddeles miljøtilladelse til det ansøgte projekt, uden at det i sig selv eller i sammenhæng med andre projekter vil medføre en væsentlig påvirkning af § 3 registreret natur med ammoniak.

På ovenstående baggrund, er det kommunens vurdering, at anlæggets ammoniakemission, herunder i forbindelse med andre planer og projekter, ikke vil give anledning til væsentlig påvirkning af nævnte naturforhold. Kommunen finder således

---

⁷ Jf. bilag 3 til bekendtgørelsen gælder at kommunen for kategori 3-natur har mulighed for at tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N/ha/år.

ikke, at der i den konkrete sag er særlige forhold, som kan begrunde en skærpeelse af det generelle beskyttelsesniveau i forhold til ammoniakfordampningen.

Påvirkning af ammoniakfølsom skov

Naturpunkterne 4 og 5 repræsenterer potentielt ammoniakfølsomme skove.

Ammoniakfølsom skov (Kategori 3-natur iht. § 2 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen) er arealer uden for Natura 2000-områder,

- hvor der har været skov i mere end 200 år, så der er tale om gammel "skovjordbund", og
- skoven er groet frem af sig selv på et naturareal, så jordbunden ikke har været dyrket mark i mere end 200 år, eller
- der er tale om skov med naturskovsindikerende arter eller gammelskovsarter, som er medtaget på listen »Arter, der er brugt ved prioritering af naturmæssigt særligt værdifulde skove omfattet af § 25 i lov om skove«, og hvor arterne har væsentlig, definerende betydning for skovens naturværdi

Merdepositionen i det potentielt ammoniakfølsomme skovareal nordøst for ejendommen (punkt 4 i bilag 3) er beregnet til 0,7 kg N/ha/år. Kommunen har beregnet en merdeposition i forhold til 8-års driften i skovarealet øst for ejendommen (punkt 5) til 0,2 kg N/ha/år.

Da merdepositionen på de nævnte skovarealer ikke overstiger 1 kg N/ha/år, er det kommunens vurdering, at der ikke vil kunne påvises en biologisk effekt på arealerne. Kommunen har derfor ikke fundet det relevant at foretage en konkret vurdering af, hvorvidt der er tale om ammoniakfølsom skov, jf. ovennævnte kriterier fra bekendtgørelsens § 2.

Påvirkning af beskyttede arter (Bilag IV fredede, rødlistede og gullistede)

Arter der fremgår af Habitatdirektivets bilag IV, har i henhold til Habitatdirektivets artikel 12⁸ krav på streng beskyttelse, uanset om de forekommer inden for et af de udpegede habitatområder eller udenfor.

Bilag IV arter, der kan have levested ved husdyrbruget på Grindsted Landevej 49, kunne være spidssnudet frø, løgfrø, stor vandsalamander, markfirben, vand-, syd- og langøret flagermus, samt birkemus. Derudover vil odderen sandsynligvis findes i tilknytning til flere af vandløbene i området. Flere af disse arter er ligeledes omfattet af artsfredninger eller optaget på rødlisten.

I Billund Kommune er spidssnudet frø almindeligt udbredt. Dertil kommer nogle områder med særlige paddeinteresser udpeget i forbindelse med Ribe Amts Naturkvalitetsplan. I en række vandhuller i disse områder er paddefaunaen særlig rig, og her findes spidssnudet frø, løgfrø og stor vandsalamander. Alle tre arter er på Habitatdirektivets bilag IV, og løgfrøen er desuden rødlistet.

Stor vandsalamander (*Triturus cristatus*)

Yngler og lever forår og sommer i næringsfattige vandhuller uden fisk og ænder. De voksne individer lever en stor del af året på land, i skove og haver. Arten kan

---

⁸ Habitatdirektivet fra 1992 (Rådets direktiv 92/43/EØF om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter med senere ændringer)

være ret almindelig i vandhuller midt ude på dyrkede marker. Trusler mod stor vandsalamander og årsag til artens tilbagegang er, at vandhullerne forurenes gennem for mange næringsstoffer og derfor gror til, og at der udsættes fisk og ænder i vandhuller.

Udyrkede bræmmer omkring vandhuller kan være med til at sikre, at vandet ikke bliver næringsbelastet, men samtidig er det vigtigt, at beplantning omkring vandhullerne holdes nede, så lys og varme kan nå vandet.

Spidssnudet frø (*Rana arvalis*)

Findes overalt i Danmark, men er gået tilbage i antal. Den yngler i mange forskellige slags vandhuller og lever uden for yngletiden på fugtige steder tæt på vandhullerne. Udover at arten er opført på bilag IV, er arten fredet og med på gulliste 1997.

Spidssnudet frø er gået tilbage på grund af mangel på passende leve- og ynglesteder, da mange vandhuller er blevet fyldt op, groet til eller forurenet, og moser og enge er blevet afvandet. Vandhuller mister også status som egnede levesteder, når der udsættes fisk eller ænder.

Etablering af nye vandhuller samt vedligeholdelse af eksisterende ved at hindre tilgroning vil medvirke til at bevare og øge bestanden af spidssnudet frø.

Løgfrø (*Pelobates fuscus*)

Løgfrøen karakteriseres som sårbar, og den samlede bestand i Danmark er gået voldsomt tilbage. Der findes endnu væsentlige bestande i dele af Billund Kommune samt et par andre steder i det tidligere Ribe Amts område. Billund Kommune har derfor en særlig forpligtigelse til at sikre løgfrøens levesteder.

Løgfrøen yngler i vandhuller, men findes mest på dyrkede marker hvor den graver sig ned i dagtimerne og kommer frem for at jage om natten. Udover mangel på passende yngleområder er en af truslerne mod løgfrøen, at store landbrugsmaskiner dræber frøerne, når der høstes, pløjes og harves på de marker, hvor dyrene opholder sig. Løgfrøen klarer sig bedst i landskaber, hvor landbruget ikke er så intensivt, eller hvor områderne ikke dyrkes.

Løgfrøen er fredet og findes på Habitatdirektivets bilag IV. Arter der fremgår af direktivets bilag IV, har i henhold til Habitatdirektivets artikel 12 krav på streng beskyttelse, uanset om de forekommer inden for et af de udpegede habitatområder eller udenfor.

Odder (*Lutra lutra*)

Odderen forekommer ved vandløb og søer i store dele af Jylland og er bl.a. registreret i Varde Å, Ansager Å og Grindsted Å. Det er derfor nærliggende at tro, at odderen vil være gæst i de vandløb, der ligger nær ejendommen. De største trusler mod odderen er fysisk ødelæggelse og forstyrrelse af yngle- og rasteområder.

Birkemus (*Sicista betulina*)

Birkemus hører til blandt Danmarks mest sjældne pattedyrarter. Arten er fundet i det vestlige Limfjordsområde og i et bælte tværs over Sydjylland fra

Esbjerg til Ribe i vest til Vejle og Kolding i øst. Birkemus lever i områder, hvor fugtige arealer såsom enge, vandløbs- og vældområder står i tæt forbindelse med tørre biotoper i form af heder, afgræssede, stejle skrænter, ekstensivt dyrkede marker eller skov. Følgende vurderes at kunne have betydelig skadelig indvirkning på arten: Dræning, opfyldning af vandhuller og væld m.v., samt ødelæggelse af diger, skrænter, overdrevsbakker m.v.

Kommunens vurdering

Der ligger flere § 3 registrerede søer og naturarealer indenfor 1000 meter af anlægget. I afsnittet ovenfor er der vurderet på ammoniakpåvirkningen i søerne. Nærmeste registrering i Billund Kommune af Bilag IV padden er ca. 10 km sydøst for ejendommen, hvor der er registreret løgfrø og spidssnudet frø.

Det ansøgte byggeri har ingen direkte fysisk indflydelse på § 3 søerne i området. En tilladelse til projektet vil heller ikke medføre fysisk påvirkning af nærliggende vandløb, ligesom driften af ejendommen ikke vurderes at medføre øget forstyrrelse af vandløb.

Der er registreret birkemus i Billund Kommune. Det ansøgte projekt medfører ikke direkte fysiske ændringer af mulige levesteder for birkemusen. Det er derfor Billund Kommunes vurdering, at det ansøgte projekt ikke vil have nogen væsentlig påvirkning på arten.

Tilladelse til landbruget på Grindsted Landevej 49, 7200 Grindsted vurderes ikke at have nogen væsentlig påvirkning på de omtalte Bilag IV arter eller deres levesteder.

Ud over Bilag IV arterne nævnt i afsnittet har Billund Kommune ikke kendskab til øvrige beskyttede arter, der kunne tænkes at blive påvirket af en tilladelse til det ansøgte projekt.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Når et husdyrbrug udleder mere end 750 kg N/år er det omfattet af kravet om BAT. Den beregnede ammoniakemission fra den ansøgte produktion er 2.958 kg N/år. BAT-niveauet er i it-skemaet ligeledes beregnet til 2.958 N/år. BAT er dermed overholdt.

Ophør

Ansøger oplyser, at ved ophør af produktionen fra ansøgers side vil produktionen formentlig blive fortsat af en ny ejer. Hvis produktionen ophører, vil stalde, gødnings- og ensilageanlæg blive tømt og rengjort. Markstakke vil blive fjernet.

Kommunens vurdering

Der stilles vilkår, som skal sikre, at der ved ophør af driften træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare, og at gødning, spildevand og affald skal bortskaffes efter gældende regler og vilkår.

Samlet vurdering

Billund Kommune vurderer, at der kan meddeles tilladelse til etablering og drift af husdyrbruget med de ansøgte udvidelser og ændringer, idet husdyrbruget under

overholdelse af de fastsatte vilkår, ikke indebærer væsentlig indvirkning på miljøet.

Bilag

- Bilag 1. Husdyrbrugets lokalisering
- Bilag 2. Situationsplan og oversigt over produktionsareal.
- Bilag 3. Natur inden for 1000 m af ejendommen

Bilag 1. Husdyrbrugets lokalisering

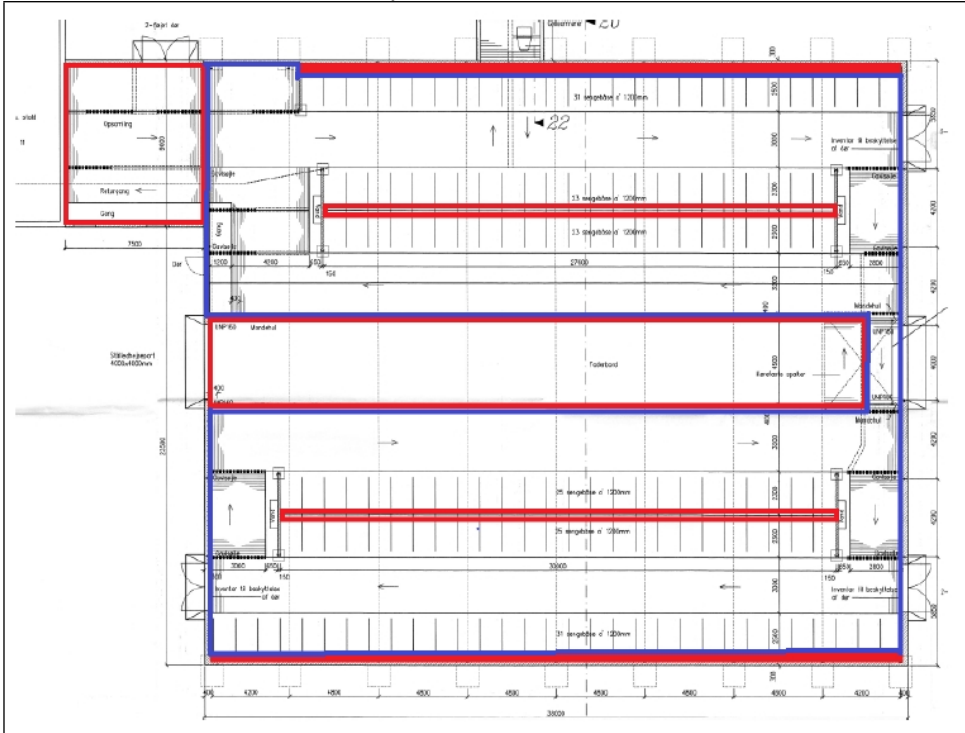
Bilag 2. Situationsplan og oversigt over produktionsarealer

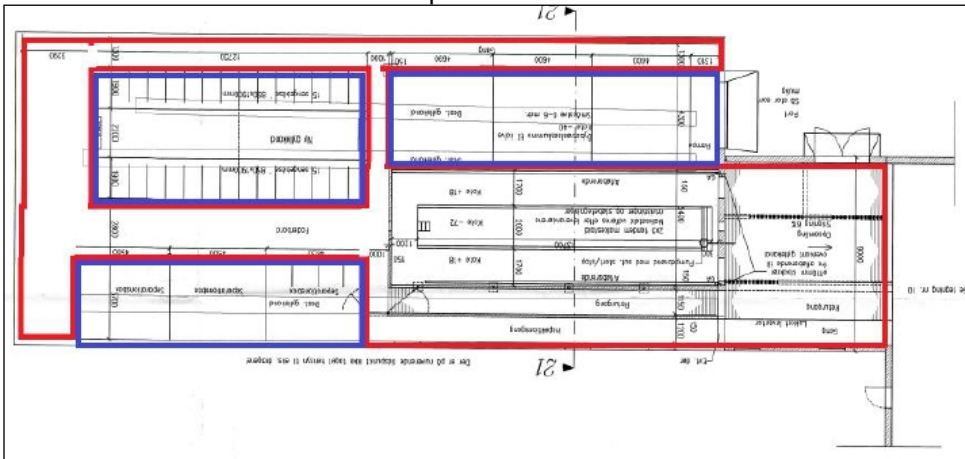
Produktionsarealer

Kostald. Areal med blå er med i produktionsarealet.

Malkestald. Areal med blå er med i produktionsarealet.

Bilag 3. Natur inden for 1000 m af ejendommen

